

N:o 62.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående pension för extra ordinarie professorn L. F. Löffler; gifven Stockholms slott den 12 februari 1904.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed äska Riksdagens medgifvande därtill, att extra ordinarie professorn vid universitetet i Uppsala Leopold Fredrik Löffler må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked varder honom beviljad från hans extra ordinarie professorsbefattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension till belopp af 3,300 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Carl von Friesen.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12
februari 1904.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: ODELBERG,
HUSBERG,
PALANDER,
WESTRING,
RAMSTEDT,
BERGER,
MEYER,
VON FRIESEN,
VIRGIN.

Ang. pension
för e. o. pro-
fessorn L. F.
Läffler.

Departementschefen, statsrådet von Friesen, föredrog en af extra ordinarie professorn i svenska språket vid universitetet i Uppsala Leopold Fredrik Läffler i underdånighet gjord ansökning, däruti Läffler, under åberopande af ansökningen bilagdt läkareintyg, på anförda skäl anhållit, det Kungl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta hädig proposition om beredande åt sökanden af årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 3,300 kronor, hvarjämte Läffler förklarar sig villig att, därest sådan pension blefve honom af Riksdagen beviljad, afgå från sin extra ordinarie professorsbefattning; i hvilket ärende dels kanslern för rikets universitet, efter att hafva hört det större akademiska konsistoriet i Uppsala, dels ock statskontoret afgifvit infordrade underdåniga utlåtanden.

Af förenämnda och andra tillgängliga handlingar inhämtades:

att Läßler, som är född den 15 november 1847, erhållit anställning den 4 juni 1872 såsom docent i nordiska språk vid universitetet i Uppsala och blifvit den 3 oktober 1881 utnämnd till sin nuvarande befattning;

att han emellertid jämlikt särskilda nådiga beslut för sjukdom åtnjutit tjänstledighet alltsedan den 1 juni 1883;

att enligt det vid ansökningsfogade läkareintyg, utfärdadt af f. d. professorn P. J. Wising den 7 december 1903, Läßler, som tillförne rådfrågat Wising för kroniskt nervlidande, icke torde kunna komma att hädanefter — äfven om hans hälsotillstånd skulle mer eller mindre bättras — på ett tillfredsställande sätt upprätthålla ett professorsämbete;

att Kungl. Maj:t uppå framställning af kanslern, hvilken framställning blifvit af statskontoret i underdånigt utlåtande till bifall förordad, år 1894 till Riksdagen aflåtit nådig proposition därom att Läßler måtte förklaras berättigad att från och med månaden näst efter den, hvari afsked från extra ordinarie professorsbefattningen kunde varda honom beviljad, under sin återstående lifstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension af 3,000 kronor;

att denna nådiga proposition af Riksdagen endast på det sätt bifallits, att för Läßler beviljats en pension af 1,500 kronor för år;

att Riksdagen därvid uttalat, att det måste anses olämpligt, att en tjänsteman, som efter endast en kortare tids tjänstgöring blefve till följd af sjukdom oförmögen att vidare sköta sin tjänst, under sin återstående lifstid bibehölles vid tjänsten och den därmed förenade lön, under det befattningen till men för densamma uppehölles genom växlande vikarier, hvadan Riksdagen ansett någon pension böra Läßler tilläggas för att bereda honom möjlighet att kunna afgå från tjänsten;

att Läßler emellertid icke begagnat sig af den sålunda beviljade pensionsförmånen, utan fortfarande kvarstått såsom extra ordinarie professor;

att Läßler i nämnda egenskap jämlikt nådigt bref den 7 juni 1901 åtnjöte lön med 3,300 kronor, af hvilket belopp han såsom tjänstledig på grund af sjukdom icke vore skyldig att afstå någon del åt sin vikarie;

samt att statskontoret, då de skäl, som föranledt Kungl. Maj:ts framställning till 1894 års riksdag om beviljande åt Läßler af en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp af hans dåvarande lön, naturligtvis nu föreläge i än högre grad samt Läßler antagligen icke skulle finnas villig att afgå, därest den honom beviljade pensionen komme att understiga hans nuvarande ordinarie lön eller 3,300 kronor, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förnya sin hos Riksdagen år 1894 gjorda framställning om Läßlers öfverflyttande å allmänna indragningsstaten, med den förändring att pensionsbeloppet höjdes till 3,300 kronor.

Efter att hafva redogjort för handlingarnas innehåll yttrade föredragande departementschefen:

»I mer än tjugu år har alltså Uppsala universitets enda speciella lärostol i modersmålet, extra ordinarie professuren i svenska språket, på grund af innehafvarens sjukdom uppehållits genom vikarie. Det torde lätteligen inses, att detta icke kunnat ske utan afsevärd skada för ämnets studium vid universitetet, alltså äfven för lärarebildningen i detta för våra allmänna läroverk så viktiga ämne. Till vikariens aflöning hafva endast varit disponibla de till tjänsten hörande tjänstgöringspenningarna, 1,200 kronor, eller $\frac{2}{3}$ af hvad en extra lärare vid allmänt läroverk åtnjuter, och då detta belopp befunnits alldeles otillräckligt, har vikariens ställning måst upphjälpas därigenom, att han längre tid än vanligt fått behålla ett docentstipendium, detta till förfång för yngre vetenskapsidkare.

För att råda bot på detta missförhållande afläts redan för 10 år sedan proposition till Riksdagen om Läckflers pensionerande med 3,000 kronor årligen — ett belopp, som då af Riksdagen nedsattes till 1,500 kronor. Att Läckfler icke begagnat sig af det sålunda erbjudna tillfället att öfvergå på indragningsstat, utan i enlighet med sin lagliga rätt förskaffat sig tjänstledighet på grund af sjukdom, har uppenbarligen berott på svårigheten, ja omöjligheten för honom att på denna pension existera, i synnerhet som han varit hemsökt af sjukdom. Han har nu i stället åtnjutit hela lönen, 3,300 kronor.

Så hafva ytterligare 10 år förflutit, och Uppsala universitet saknar allt fortfarande särskildt ordinarie representant för vårt eget språk. Någon utsikt att Läckfler skulle vare sig inträda i tjänstgöring eller afgå med den år 1894 beviljade pensionen läser icke förefinnas. Jag anser det under sådana förhållanden vara min plikt, med hänsyn till den fosterländska bildningens kraf, att tillstyrka Eders Kungl. Maj:t att i nådig proposition äska Riksdagens medgifvande därtill, att Läckfler må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked varder honom beviljad från hans extra ordinarie professorsbefattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension till belopp af 3,300 kronor.»

I denna hemställan förenade sig statsrådets öfriga ledamöter.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla; och skulle proposition i ämnet, af lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:

Gustaf Tottie.